

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การแยกและการคัดเลือกเชื้อแบคทีเรียภายในพืชสมุนไพรบางชนิด
ที่สามารถผลิตแอล-แอสพาราจินเนส

ชื่อผู้เขียน นางสาวยุพรศ พวงมะลิ

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สายสมร	ถ้ายอง	ประธานกรรมการ
อาจารย์ พิกพ	ถ้ายอง	กรรมการ
อาจารย์ ดร. เนาวรัตน์	ชีพรรณม	กรรมการ

บทคัดย่อ

ได้ทำการทดลองคัดเลือกแบคทีเรียจากพืชสมุนไพรจำนวน 657 ไอโซเลทโดยวิธี plate assay พบว่าแบคทีเรียจำนวน 220 ไอโซเลท สามารถผลิต L-asparaginase ได้นำแบคทีเรียสายพันธุ์ *Bacillus* sp. CMU-HB-631 สามารถผลิต L-asparaginase ได้สูงสุด โดยเมื่อเลี้ยงในอาหารเหลวที่ประกอบด้วย L-asparagine 0.75% (w/v), CMC 0.6% (w/v), Na_2HPO_4 0.6% (w/v), KH_2PO_4 0.3% (w/v), NaCl 0.05% (w/v), 1 M $\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ 0.2% (v/v) และ 0.1 M $\text{CaCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ 0.1% (v/v) pH 7.0 บ่มที่อุณหภูมิ 45°C เขย่าด้วยความเร็ว 175 รอบต่อนาที เป็นเวลา 48 ชั่วโมง มีค่า L-asparaginase activity 50.24 mU/ml ให้ specific activity 202.58 mU/mg เมื่อนำแบคทีเรียทุกไอโซเลทที่สามารถผลิต L-asparaginase ได้ไปทดสอบความสามารถในการผลิต cellulase และ amylase โดยวิธี plate assay พบว่าแบคทีเรียจำนวน 145 และ 162 ไอโซเลทสามารถผลิตเอนไซม์ทั้งสองชนิดได้ตามลำดับ โดยแบคทีเรียสายพันธุ์ *Bacillus* sp. CMU-HB-494 สามารถผลิต cellulase สูงสุดคือให้เส้นผ่านศูนย์กลางวงใส 20 มิลลิเมตร และแบคทีเรียสายพันธุ์

Bacillus sp.CMU-HB-604 สามารถผลิต amylase สูงสุดคือให้เส้นผ่านศูนย์กลางวงใส 22 มิลลิเมตร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Thesis Title Isolation and Selection of Some Herbal Endophytic Bacteria Capable of Producing L-Asparaginase

Author Miss Yuparet Puangmali

M.S. Biology

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Saisamorn	Lumyong	Chairman
Mr. Pipop	Lumyong	Member
Dr. Naowarat	Cheeptham	Member

Abstract

Six hundred and fifty-seven bacterial isolates from herbal plants were screened for production of L-asparaginase. L-Asparaginase activity was detected from 220 bacterial isolates by using plate assay method. Bacterial isolate No. CMU-HB-631, identified as *Bacillus* sp. CMU-HB-631, produced the highest L-asparaginase activity in the medium containing L-asparaginase 0.75% (w/v), CMC 0.6% (w/v), Na₂HPO₄ 0.6% (w/v), KH₂PO₄ 0.3% (w/v), NaCl 0.05 % (w/v), 1 M MgSO₄.7H₂O 0.2 % (v/v) and 0.1 M CaCl₂.2H₂O 0.1% (v/v) at pH 7.0, using 0.2% (v/v) seed culture. The culture was incubated at 45°C with shaking at 175 rpm 48 hrs. It produced L-asparaginase activity of 50.24 mU/ml and the specific activity was 202.58 mU/mg. In addition 220 isolates capable of producing L-asparaginase were monitored cellulase and amylase activities. It was found that 145 and 162 isolates produced cellulase and amylase, respectively.

Bacillus sp. CMU-HB-494 produced the highest cellulase, 20 mm of clear zone diameter, and *Bacillus* sp. CMU-HB-604 produced the highest amylase, 22 mm of clear zone diameter.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University